

Eleverne styrtdykker i læsning - men kommunen overvejer at spare læseeksperter væk

Danske skoleelever har aldrig klaret sig dårligere, når det gælder læsning og matematik. Men samtidig foreslår administrationen i Fredensborg Kommune at nedlægge de såkaldte sprogpiloter, som hjælper nogle af kommunens mest læsesvage elever.

Karen Raahauge frygter, at Fredensborg Kommune vil spare Sprogpiloterne væk.
Foto: Privat

Af [Martin Warming](#)

08. september 2026, 16:46 | Opdateret 09. september 2026, 08:20

Aldrig før har danske skoleelever klaret sig så dårligt i læsning og matematik som nu. Alligevel overvejer Fredensborg Kommune at skære i netop den indsats, der hjælper nogle af de elever, der kæmper mest. Det får lærernes lokale formand til at råbe vagt i gevær.

Mens nye tal viser, at danske skoleelever præsterer dårligere end nogensinde før i Pisa-undersøgelsens historie, kan en særlig indsats for læsesvage elever i Fredensborg Kommune være på vej til at forsvinde.

Som led i de igangværende budgetforhandlinger har administrationen nemlig foreslået at nedlægge kommunens såkaldte Sprogpiloter. Det er medarbejdere med særlige kompetencer inden for læseindlæring, som arbejder med elever, der har store udfordringer med læsning og sprog.

Forslaget kommer samtidig med offentliggørelsen af den seneste Pisa-undersøgelse, der viser et markant fald i danske elevers færdigheder i både læsning, matematik og naturfag. Resultaterne er de laveste, siden Danmark første gang deltog i undersøgelsen i 2000.

Rammer de svageste elever

For Karen Raahauge, der er kredsformand for Fredensborg Lærerkreds, harmonerer de to ting dårligt. Hun peger på, at sprogpiloterne netop arbejder med de elever, som har de største udfordringer i skolen.

- Sprogpiloterne tager sig af de allersvageste elever. Det er de børn, som vi har sværest ved at nå i den almindelige undervisning. Derfor synes jeg også, at Pisa-resultatet er vand på møllen i forhold til, at det er det forkerte sted at spare, siger Karen Raahauge til Frederiksborg Amts Avis.

Ifølge hende handler diskussionen ikke om, hvorvidt lærerne på skolerne er dygtige nok til selv at undervise eleverne. Problemet er snarere, at der i dag er mange opgaver og hensyn i klasseværelserne.

- Vi har masser af dygtige lærere, som gerne vil løfte opgaven. Men sprogpiloterne har en ekspertise, som vi andre ikke nødvendigvis har. De skaber et særligt rum med ro, fordybelse og fokus på læseindlæring, siger hun.

Hun fremhæver, at eleverne ofte undervises på små hold, hvor der er mulighed for at arbejde målrettet med læseudfordringerne.

- Jeg har set børn komme tilbage fra et forløb, hvor de har knækket læsekoden og fået tro på egne evner. Det giver lys i øjnene hos nogle af de elever, som ellers har haft svært ved at lykkes i skolen.

Ikke overrasket over Pisa-resultatet

Pisa-undersøgelsen viser blandt andet, at danske elever i gennemsnit er gået markant tilbage i læsning. Andelen af elever med meget svage resultater er samtidig steget, og næsten hver tredje elev læser nu på et niveau, som kan gøre det vanskeligt at begå sig fuldt ud i samfundet.

Karen Raahauge kalder udviklingen alvorlig, men ikke overraskende.

- Jeg synes, det er uhyggeligt, at det er blevet så slemt. Men vi har set tegnene længe. Der har været undersøgelser, som viser, at børn læser mindre, og i klasserne oplever lærerne, at mange har svært ved at fordybe sig, siger hun.

Hun peger blandt andet på øget skærmbrug og sociale medier som en del af forklaringen.

- Vi oplever en fordybelseskrise. Mange børn er vant til konstant underholdning. Det er blevet sværere at fastholde koncentrationen omkring bøger og længere tekster. Det er ikke et problem, skolen kan løse alene. Det er et samfundsproblem.

Samtidig mener hun, at folkeskolen gennem en årrække har manglet ressourcer til både efteruddannelse, undervisningsmaterialer i form af bøger og den ekstra støtte, som nogle elever har brug for.

- Jeg kunne godt drømme om flere lærerkræfter i dansk og matematik. Men selv hvis vi havde to lærere i timerne, ville sprogpiloterne stadig have en særlig funktion.

Håber politikerne stopper op

Kredsformanden håber derfor, at de nye Pisa-tal får de lokale politikere til at tænke sig om en ekstra gang.

- Jeg håber selvfølgelig, at det kan få politikerne til at stoppe op og overveje, om det virkelig er her, man skal spare. Generelt håber jeg egentlig, at man undgår besparelser på skoleområdet.

Borgmester vil ikke kommentere

Frederiksborg Amts Avis har forsøgt at få en kommentar fra borgmester Thomas Lykke Pedersen (S) til, om det giver mening at foreslå besparelser på sprogpiloterne samtidig med de historisk dårlige Pisa-resultater.

Borgmesteren oplyser imidlertid, at han ikke ønsker at kommentere de igangværende budgetforhandlinger.

De nye Pisa-tal har samtidig fået alarmklokkerne til at ringe nationalt. Kommunernes Landsforening har allerede indkaldt borgmestre, udvalgsformænd og kommunaldirektører til et hastemøde mandag den 14. september for at drøfte resultaterne og mulige løsninger.

KL kalder udviklingen alvorlig og understreger, at kommunerne er nødt til at tage ansvar for at vende den negative udvikling.